

Dynamisch wildwaarschuwingssysteem

Veiligheid voor mens en dier

Tekst: Jolande ten Thije, Hans Spijkerman

Signaleringsborden langs de N346.

In geheel Nederland ontstaat er elk jaar voor ca. € 25.000.000,- materiele en maatschappelijke schade bij naar schatting meer dan 10.000 aanrijdingen met wild. Daarbij zijn de maatschappelijke schade zoals letselschade, trauma, dierenambulance, kosten WBE etc. nog niet inbegrepen.

Bij aanrijdingen met wild zijn honderden gewonden en zelfs doden te betreuren.

In opdracht van de provincie Overijssel zijn binnen het programma KEM (Kosten Effectieve Maatregelen) gerealiseerd op een aantal plaatsen in deze provincie.

Detectiesensoren gericht op de oversteeksluis.

Dinsdag 9 september jl. was de redactie van Jacht & Beheer te gast bij een evaluatiebijeenkomst met aansluitend een veldbezoek m.b.t. het dynamische wildwaarschuwingssysteem ter hoogte van Diepenheim langs de N346. Afgevaardigden van de provincie Overijssel, een lid van de lokale WBE en marktpartijen die het systeem hebben gerealiseerd gaven een uitvoerige toelichting op het functioneren en de resultaten van het wildwaarschuwingssysteem over de afgelopen 3 jaren.

Plan van aanpak

De N346, die door de bosrijke omgeving langs Diepenheim loopt, was een hotspot van wildaanrijdingen. Jaarlijks vonden hier 20 tot 30 reeën de dood door aanrijdingen (geregistreerde gevallen).

De plaatselijk faunabeheerder Frank Spijkerman, die BOA en valwildverlofhouder is, zocht contact met de WBE en de provincie en kwam in contact met de heer Bert Dijkstra, adviseur en initiatiefnemer van dit systeem, in het kader van de verkeersveiligheid van de provincie Overijssel. Met de medewerking van de aangrenzende landgoedeigenaren en andere particuliere grondeigenaren werd gezamenlijk een nauwkeurig plan uitgewerkt voor een inrichtingsplan met twee wildsluizen.

'Waar lopen de wildwissels en waar vonden de aanrijdingen plaats?'

Op de juiste locaties werd d.m.v. een goede samenwerking en de pragmatische kennis van de plaatselijke faunabeheerder door de aannemers een Traffic -2000 dynamisch wildwaarschuwingssysteem geplaatst, in combinatie met wildrasters en -roosters van Arfman.

De schakelingen en de software, het 'hart' van het systeem.

Bert Dijkstra van de provincie Overijssel geeft tekst en uitleg.

Waarom een wildwaarschuwingssysteem?

Dit dynamische wildwaarschuwingssysteem (afgekort WWS) waarschuwt weggebruikers vroegtijdig voor overstekend wild. Op provinciale wegen is het niet kosteneffectief om een ecoduct aan te leggen van 2 à 8 miljoen euro. Een dynamisch wildwaarschuwingssysteem is echter wel kosteneffectief. De gemiddelde blikshade aan auto's bedraagt € 2.500,- per ongeval. Bij een 'hotspot' met bijvoorbeeld 40 aangerezen reeën per jaar verdient de aanleg van het systeem zich binnen een paar jaar terug. Ook de provinciale overheid kan betere verkeersmaatregelen nemen om problemen met valwild te voorkomen!

Op de locaties waar een dergelijk systeem is aangebracht is het aantal aanrijdingen met meer dan 90 % gedaald. In de provincie Overijssel betreft dit de N757 Dalfsen ter hoogte van de Horte, N337 bij Windesheim en de N346 bij Diepenheim.

Groepsfoto van links naar rechts, met omschrijving:

Lizet de Roo, freelance, monitoring wildwaarschuwingssystemen in Overijssel (IR-camera's)

Bert Dijkstra, adviseur en initiatiefnemer van dit systeem in het kader van verkeersveiligheid, provincie Overijssel.

Marc Wilborts, inhuur projectleider planrealisatie van dit systeem in het kader van

faunabeheerder Frank Spijkerman legt de situatie ter plekke uit.

verkeersveiligheid, provincie Overijssel
Henk Sloesen, Traffic-2000/T-Support,
 ingenieur elektronisch deel wildwaarschu-
 wingssysteem (lijn- en vlakdetectie)

Gert Hamberg, Leverancier en aannemer
 Prowild WWS

Frank Spijkerman, lokale WBE-man, met
 kennis van alle aspecten rond (ree)wild

Edward van Veen, Arfman, faunatechniek
 & hekwerk (wildrasters, wildroosters, uit-
 sprongen)

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek op de locatie N346
 te Diepenheim geeft het team van mede-
 werkers toelichting over alle aspecten van
 het betreffende waarschuwingssysteem.

Dit traject, de N346 Diepenheim is 2,5
 km lang. De wildafrastering kent op crucia-
 le punten twee oversteeksluizen van 20
 x 30 meter die zijn voorzien van detectie-
 sensoren. Het dynamische systeem waar-
 schuwt weggebruikers vroegtijdig voor

overstekend wild middels verlichte ver-
 keersborden 'matig uw snelheid van 80
 naar 50 km'.

"Wij zitten hier in een groot leefgebied van
 reewild. De recreatiedruk zorgt o.a. voor
 meer bewegingen van reeën wat meer val-
 wild tot gevolg kan hebben.

Verder zitten we met migrerend reewild,
 jaarlingen die verstoten worden. De over-
 steeksluizen worden meerdere malen per
 jaar gemaaid en daarmee ontdaan van gras
 en andere vegetatie om het fourageren te
 minimaliseren, zodat het wild sneller over-
 steekt, en waarbij de detectiesensoren een
 goede beeldvorming geven van wildbewe-
 gingen.

In deze wildafrastering zitten een aantal
 in- en uitsprongen zodat het wild, wan-
 neer dit op het verkeerde weggedeelte is
 beland, terug kan naar een veilige plek".

Algemeen belang

De desbetreffende oversteeksluizen zijn
 niet enkel voor reewild van toepassing,

maar ook hazen, konijnen, dassen, vossen,
 marterachtigen en het ter plaatse voor-
 komende rood- en zwartwild kan hier
 gebruik van maken.

Zorgplicht

Verkeersongevallen en het voorkomen
 daarvan vallen onder de noemer 'beheer'.
 Maatregelen in het kader van de verkeers-
 veiligheid verdienen dan ook de hoogste
 prioriteit van provincies, betrokken jacht-
 houders, WBE's en de Vereniging Het
 Reewild.

Evaluatie na 3 jaar traject N346

Van de voorheen 30 valwildaanrijdingen
 per jaar waren er gedurende de afge-
 lopen 3 jaar toch ook nog 5 stuks valwild
 van reewild te betreuren. Opvallend was
 dat in alle gevallen sprake was van een
 stroomstoring waardoor het dynamische
 systeem uitviel. De totale kosten van dit
 project N346 bedroegen € 350.000,-, ter-
 wijl de kosten van een ecoduct zoals eer-
 der gemeld worden geraamd tussen de 2
 à 8 miljoen euro. De locatie Heidelberg in
 Duitsland is vergelijkbaar met de situatie
 in Nederland. Ervaringen m.b.t. de pro-
 jectvoering zijn dan ook onderling gedeeld.
 "Het project N346 Diepenheim beschou-
 wen we nu reeds als succesvol", aldus een
 tevreden Bert Dijkstra van de provincie
 Overijssel. Inmiddels is het dynamisch
 wildwaarschuwingssysteem op de markt
 gebracht onder de naam "prowild".

Veilig oversteken, nu écht

Veilig een weg oversteken voor reeën en ander
 wild is er niet altijd bij. Een drama voor de dieren.
 En een grote kans op letsel en schade voor
 mensen.

Een nieuw type dynamisch wildwaarschuwing-
 systeem laat een spectaculaire daling zien van
 het aantal ongevallen met overstekend wild.
 De provincie Overijssel telt beduidend minder
 ongevallen na realisatie van het nieuwe systeem
 op drie provinciale wegen. Dat belooft wat voor
 wild Nederland!

Het nieuwe wildwaarschuwingssysteem is, in
 opdracht van Provincie Overijssel, tot stand
 gekomen.

Contactpersoon
 Gert Hamberg
 Tel: 06 51 55 25 97

Meer weten? Kijk op www.prowild.net

